

GYELETÉRTEK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 15.— K Felelve . . . 90.— K
Negyedévre 45.— K Egész évre 180.— K

EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytözsdekben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Folytatólagos felhívás!

A katonailag megszállott terület parancsnoksága hadbíróságának rendelete folytán felhívom alantírottakat, hogy Piac-u. 41. sz. a., I. emelet, január hó 19-én 301-ől 350. sorszámig, január 20-án 351-től 394. sorszámig d. e. 10 órakor hadbírószági tárgyaláson jelenjenek meg személyesen, ellenkező esetben elővezetettnek s meg nem jelenésük miatt külön büntetéssel is lesznek sújtva.

Január hó 20.

351. Patzon Márton Hatvan-u. 1. 352. Jeriák Béla Baross-u. 12. 353. Csörgő József Kétmalom-u. 3. 354. Horváth András Patai-u. 9. 355. Diben János Kőlcsei-u. 7. 356. Török Gyula József kir. herceg-u. 35. 357. Nagy József Maróthy György-u. 13. 358. Thaisz Arthur Darabos-u. 59. 359. Fodor Lajos. 360. Sándor Béla. 361. Benedek Ferenc. 362. Molnár András Vigkedvő Mihály-u. 56. 363. dr. Uzonyi Ferenc Simonyi-u. 36/b. 364. Szabó György Csapó-u. 64. 365. Kutasi Kálmán Darabos-u. 35. 366. Papp Sándor Darabos-u. 35. 367. Kender Zsigmond Simonyi-u. 36/b. 368. Lindenberg Gyula Szent-Anna-u. 21. 369. Lindenberg Antal Szent-Anna-u. 21. 370. Riskó József Iskola-u. 6. 371. Elek András Hüvelyes-u. 3. 372. Nánási József Péterfia-u. 21. 373. Adamesik Sándor Bujdosó u. 16. 374. Varga István Vigkedvő Mihály-u. 27. 375. Springér József Ferenc József-u. 38. 376. Timeság László Szent-Anna-u. 40. 377. Szele György Piac-u. 37. 378. Káposztás Imre Bethlen-u. 27. 379. Szóke János Borz-u. 3. 380. Trázi Géza Szent-Anna-u. 52. 381. Pásztor Gyula Csapó-u. 50. 382. Bakk Béla Csapó-u. 11. 383. Pozsár János. 3-4. Nagy Károly Mester-u. 30. 385. Nagy Károly Mester-u. 30. 386. Konrád Imre Darabos-u. 34. 387. Vad Takács Béla Mester-u. 30. 388. Nagy Károlyné Mester-u. 30. 389. Jenei Mihály Mester-u. 22. 390. Varsányi Imréné Csapó-u. 9. 391. Papp Ignác Rákóczi-u. 8. 392. Balogh Ján Boldogfalva-u. 5. 393. Fésüs Lajos Péterfia-u. 17. 394. Balogh József Miklós-u. 47.

Debreczen, 1920 január hó 16.

Rendőrfőkapitány.

35. sz. Rendelet.

1920 január 13.

Mi „Az Erdélyi Csapatok Parancsnoksága”, a katonai büntető törvénykönyv a 32. §. és 57. §. alapján elrendeljük a következőket:

1. A tisztán átkelni titokban lebélyegzetlen koronákkal szigorúan el van tiltva.

2. Lebélyegzetlen koronákkal csakis azoknak van megengedve, akik erre engedélyt kapnak a „Katonai Zóna Parancsnokságtól”, amely igazolványban meg van jelölve, az összeg, amellyel meg lesznek fizetve, a Budapest város részére engedélyezett élelmiszerek. Ezek az igazolványok az „átelési helyen”

láttaozva lesznek és csakis egy átadásra érvényesek.

3. Akik ez ellen vétkeznek és akik lebélyegzetlen pénzt hoznak a katonailag megszállott területre, 1 hónaptól egy évig terjedő elzárással lesznek büntetve, — és a pénz fölük elkoboztatik. — Az ítélkezés joga a katonai bíróságot (Pretoratust) illeti.

4. Abban az esetben, hogyha az nyerne megállapítást, hogy nemcsak hogy lebélyegzetlen pénzt hoztak át engedély nélkül, hanem ez által titkos

propagandát szolgálnak, vagy bármily más, ami az állam biztonsága ellen irányul, a pénzüket el lesz kobozva és az ügyük a „Hadbírószághoz” lesz átadva.

E Rendelet hatályba lép a kihirdetés után 3 nap múlva.

Az Erdélyi csapatok parancsnoka:

Mardaescu, tábornok.

A fordítás hitelül:

M. Zegreanu, főhadnagy,

20. hadosztály információs iroda főnöke.

Apponyi Albert tárgyalásai Párisban.

Az Agence Havas jelenti Párisból:

Január 10-ikén kezdte meg Apponyi Albert gróf, a magyar béke delegáció elnöke tanácskozásait a békekonferencia katonai szakértőivel, akikhez francia, angol és olasz nyelven intézett beszédeket.

Párisi lapjelentések szerint a magyar béke delegációnak rövid határidőt adnak a válaszára.

Párisból jelentik: A magyar békeszerződés a pécsi magyar szénbányákból bizonyos mennyiséget biztosít Jugoszlávia részére s a termelésnek ezt a megállapított hányadát meghatározott idő alatt a pécsi bányákból ki fogják adni a jugoszlávoknak.

Felhívás!

Felhívom a város területén lakó polgárság összeségét faj- és valláskülönbségre való tekintet nélkül, hogy aki faji és felekezeti izgatásról — történjék az szóval vagy írás és nyomtatvány útján — tudnak, legyenek segítségére a rendőrségnek, illetve nyomozó közegeimet támogatassák.

Egyben figyelmeztetem a lakoságot, hogy aki faji vagy felekezeti izgatást szóval, írásban vagy nyomtatvány útján megkísérel vagy azt előköveti, azok ellen társadalmi állásra való tekintet és valláskülönbség nélkül büntető eljárás lesz folytatva tőle.

RENDŐRFŐKAPITÁNY.

21. és 25. számú rendelet (kibővitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságtügyi törvénykönyvek 32. és 57. § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig el foglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszolgáknek lesznek tekintve:

a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy bekepélt híreket vagy relativ meggyőződések a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a kato-

nai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dologról, a román hadsereg vonatkozásig;

b) akik állomásokon, vonatokon találtnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kiüritett helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zaslókat, vagy a hivatalok más jelvényeit)

k) azok, akik közbelépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve.

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenszolgái a hadtörvényszékek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kénkedési vagy áruvási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már életbe lépő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszolgáinak a meghatározást királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármily katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadtörvényszékek székhelyén, hadbírószághoz, térparancsnokságoknál, csendőrségeknél és községi házaknál, ki lesz hirdetve dobszó által is.

E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 8 nap után a fentemlített végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén e parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép. Kiadva Parancsnokságunknál.

Nagyszében, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardaescu tábornok.

Vezérkari főnök:

Panaitescu tábornok.

Monarchista forradalom készül Németországban.

Jól értesült berlini politikai körökben államcsínyről félnek, melyet Spartakus jellegű forradalom előzne meg. A vas hadosztály, melyet hetvenezer emberre egészítettek ki, Szilézia körül van összpontosítva. Jól fel van fegyverezve és bőven el van látva lőszerrel. Ennek segítségével kísérelnék meg a Hohenzollerneket a trónra visszahelyezni.

Azt mondják, hogy a császár részletesen értesül mindenről, ami Németországban történik. Mirbach, Donats és Schlobitten grófok beszéltek volna vele. Állítólag a császár több német tábornok látogatását is fogadta.

Hirdetmény.

Tudomására hozatik az érdekelteknek, hogy az 1920 január hó 13-án megtartott (Salvator kórház 36 deszkabarak) árverezés megfelelő ajánlat hiányában 1920 január 23-án délelőtt 11 órakor fog ujból megtartatni.

Gazdasági hivatal főnöke:

Amzulescu,
ezredes sk.

Veszélyben vannak a halastavak.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Haltenyésztő Részvénytársaság előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a viz a halastavaknál egy helyen áttörte a gátat. Szerencsére azonban a munkások hamarosan elejét vették annak, hogy nagyobb baj legyen. A halaknak sem történt bajuk. Azonban erősen fenyeget az a veszély, hogy különösen tavasszal a víz áttöri a partot s akkor mérhetően kára lesz a halastavaknak s a halak is elpusztulnak.

Kérte tehát a részvénytársaság, hogy a közgyűlés által már megszavazott 800.000 korona hitel terhére előlegezzon a tanács 110.000 koronát, amiből Tiszafüredről rözsét, Ujfehértóról pedig karókat fognak venni s a partokat megerősítik.

A tanács figyelemmel a fenyegető helyzetre a kért 110.000 koronát kiutalta a főmérnök részére s egyben fölhipta Vargha Elemér dr. th. főjegyzőt, hogy a 300.000 korona kölcsön sürgős megszerzése iránt a bankokkal tárgyaljon.

Tárgyalás alá vette a tanács a részvénytársaság ama bejelentését is, hogy a szivattyúk a kilitásba helyezett 3200 másodpercliter vízmennyiség helyett csak 1600 másodpercliter vizet szolgáltatnak, ami nagy kiadásokat, sőt karókat okoz.

A tanács erre vonatkozóan úgy döntött, hogy a kérdést majd a vízjogi engedélyezési tárgyalásoknál veszi figyelembe.

Tíz asszony egy sorban...

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Asszonyzsibongás töltötte be tegnap délelőtt a törvényszéket. Tíz asszony állott a törvényszék előtt lopással vádolva, mert az általános felfordulásakor, a mult őszi forradalom idején, felhasználták a konjunkturát és székeket loptak a püspökladányi állomásról. A tíz asszony közül csak hat, Zagya Imréné, Janó Rozália, Kónya Istvánné, Birinesi Karolyné, Bené Máténé és Mile Miklósné jelent meg a tárgyaláson. Janó Rozália négy, Zagyváné hat, Kónyané kettő, Birinesiné kettő, Benéné kettő és Miléné négy széket vittek haza.

Az asszonyok azt adták elő kihallgatásuk során, hogy a katonák kidobálták mindent és ők az utszélen, meg az árkokban találták a székeket, amelyeket a csendőrök később elkoboztak tőlük és így a MÁV. kára megtértült.

A törvényszék bünösnek mondta ki az ülni vagyó hölgyeket és Zagyvánét két heti, Kónyanét öt napi, Birinesinét öt napi, Benéné egy heti, Miléné öt napi és Janó Rozáliát dorgálásra ítélte. Az asszonyok megnyugodtak az ítéletben, csak azt kérték, ha már ülni kell, legalább az elvitt karosszékben ülhessék le büntetésüket.

A magyar béke delegáció Neuillyben.

A Neue Freie Presse legutóbbi számában érdekes tudósítást közöl a magyar béke delegáció fogadtatásáról. A béke delegációval utazott egyik magyar újságírónak tudósítását közli a lap.

Reggel 7 órakor — közli az újságíró — érkezünk meg Páris egyik külvárosi pályaudvarára. — Mielőtt a svájci határt elhagytuk volna, a vámhatárnál 3700 svájci frankot kívántak tőlünk, amit a delegáció egyik tisztviselője ki is fizetett. Mikor Párisba megerkezünk,

vonatunkat már várta Henry francia ezredes, kit a magyar delegáció fogadására rendelt ki az ötös tanács.

Az ezredes parancsára francia rendőrök vettek körül vagonjainkat és senkit sem engedtek le szállani. Apponyi kocsijába beszállt Henry ezredes és hideg udvariassággal üdvözölte. Apponyi kezét nyújtott, de az ezredes nem fogadta el, csak udvariasan meghajolt.

Az ezredes intézkedésére megkezdődött a kiszállás a kocsiból. A delegáció érkezéséről nem volt sokaknak tudomása, ezért alig néhány kíváncsi lézengett a pályaudvaron. Több vonat érkezett ugyanebben az időpontban a pályaudvarra, ezek utasai annál inkább körülállták a delegáció vonatát és nagy érdeklődéssel figyelték a magyar urakat. A francia újságírók nagy tömege jelent meg pár perc múlva a pályaudvaron. Körülvették Apponyt és rögtön impressziói után érdeklődtek. — Apponyi csak ennyit mondott:

— *Oreg vagonjainkban annyira kimerültem, hogy tulajdonképen semmi impresszióm nincs.*

Apponyi Henry ezredessel szállt autóba, a delegáció többi tagját két autóbuszban helyezték el.

Fényképészek és mozifelvevők egész raja várta a pályaudvar környékén az indulást. Párisban akkor nap reggel nagy köd volt, emiatt a fényképészek magnezium fényvel dolgoztak. Minden pillanatban felsistergett a magnezium és az ehez nem szokott urak megretentek az autóbuszban. A fényképészek ezen annyira mulattak, hogy még akkor is eregették a magneziumot, mikor már nem volt rá semmi szükség. A mi autóbuszunkba beszállt egy vörösnnyaku ur, nem volt nehéz megállapítanunk, hogy titkos rendőr volt. Franciául utasítást adott a kalauznak, hogy senkinek sem le, sem felszállani nem szabad.

Ködös reggel volt, alig jártak az utcákon. Elzász szobra mellett robogtunk el, mindjárt észrevettük, hogy nincs rajta a gyászlobogó.

Páris Neuilly nevű külvárosába, az ottani „Hotel Madridba” vittek bennünket.

Mindenki különszobát kapott, de közölték velünk, hogy senkinek

sem szabad a szalldát elhagyni. Ez délelőtt volt, de délután mégis kellemes meglepetés ért bennünket, Henry ezredes megengedte, hogy a külvárosban sétát tehesünk, de mindenkinek saját korrektségére bízta, hogy ne álljon szóba senkivel. Közölte azt is velünk, hogy Párisba, a belvárosba csak külön engedéllyel és kísérelvel szabad bemenni.

Délután néhányan a Bors negyedbe mentünk. Egy pár öreg urat láttunk sétálni és egy elegáns francia dámát. A hangulat éppen olyan volt, mint Pesten a téli városligetben. Estefelé hazatértünk. Az a meglepetés ért a szállodában, hogy rövidzárlat történt, nincs villany. Maga a szálloda kaeskarings folyosóival olyan labirintust képez, hogy az első nap vezető nélkül nem tudtuk saját szobáinkat megtalálni. Más mizéria is van. A légfűtés nem működik elég jól, nem ugyan azért, mintha Párisban széhiány volna, hanem mert a szálloda rég nem volt üzemben és nincs kifűtve. Az én szobámat választották újságíró főhadiszállásnak, mert ez a legmelegebb. Gyertyafény mellett cigarettázva ültünk körül, szivarunk tüze élénkben világított arcunkba a félhomályban. A diákori romantika jutott eszünkbe, a régi párisi napok. Később a villany meggyuladt. Vége a romantikának.

Este diner volt, diné után hamar lefeküdtünk. Mindnyájan a kora reggeli órákban már talpon voltunk és megkezdődött az első napi munkája a magyar béke delegációnak. Szorgalmasan katogtunk egyik-másik szobában az írógépek és a perzsaszönyegek, selyemfüggönyök riadtan hallgatták a szokatlan zajt.

A párisi lapok bő tudósításban emlékeznek meg a delegáció érkezéséről.

Szimpatikusnak tartják Apponyi személyét és szerencsés választásnak tartják, hogy őt bízták meg a delegáció vezetésével. A nagyobb képes lapok közlik Apponyi fényképét is. Egyes párisi lapok követelik, hogy adják meg a magyaroknak azt a kedvezményt, amiben az osztrák és a bolgár delegátusok is részesültek, hogy a békefeltételek átadása után négyheti gondolkodási időt kapjanak.

A francia lap tudósítók tömegesen keresték fel Apponyt,

hogy megintervjuvolják, de Apponyi nem adott intervjut. Apponyi különben másnap délután már mindent elkövetett, hogy a francia politikusokkal keresse az összeköttetést,

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntetnek.

Borzalmas rablógyilkosság.

Agyonverték egy aggasztánt.

Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Mezőtelegden.

Elvetemült gazemberek betörték Bandura Simon nyolevannyolc éves öreg ember lakásába és botokkal agyba-főbe verték az öreg embert, ugyanmilyira, hogy Bandura behalt sérüléseibe. Az istentelen rablók a lakást teljesen kifosztották és a rablott holmival elmenekültek.

A csendőrség megindította a legszelesebb körű nyomozást az elvetemült gyilkosok kézrekerítésére.

Uj háboruk réme.

Páris, jan. 19. Foch tábornok az Excelsior munkatársa előtt összefoglalta azt a tanulságot, amelyet Franciaország a világháborúból levonhat:

A háboru a legjobb akarat mellett sem kerülhető el mindig. A legbékésebb nép határain is kitörhet. Sőt a legkönnyebben éppen az ilyen nép határain törhet ki. *Tévedés volna azt hinni, hogy a jövőben nem lesz háboru, mert az emberek nem akarnak háboruzni.*

Elárverezik Ferenc József vadászterületeit.

Az epoca írja: Az osztrák kormány elhatározta, hogy a Habsburg ház vadászterületeit és nyári kastélyait nemzetközi árverés alá bocsátja. Már ki is tüzték az árverést néhai Ferenc József császár-király legkedvesebb tiroli nyaralóira és vadászterületeire, amelyek a legszebb ilyenmü uradalmak közé tartoznak a világon. Így pl. a néhai öreg császár pontos feljegyzései szerint itt 1858-tól 1890-ig nem kevesebb mint 43 ezer vadat, köztük 15 ezer zergét ejtettek el az udvari vadászaton. Az angol és amerikai sportemberek már kiküldötték ügynökeiket Innsbruckba.

A legújabb francia divatlapok, a legfrissebb

francia, angol lapok,

napilapok, élelapok, képes lapok,

a legolcsóbb kották,

a Népszerű zeneműtár még meglevő dalai darabonként 5 koronáért,

a legjobb

vattás cigarettahüvelyek,

Szamum 3-as, Riz Abadie nikotinfogóval

tárca- és zsebnaptárak,

könyvudonságok, jogi tankönyvek kaphatók a

SZINHÁZI FIGARO-nál

(ref. bérpalota.)

HIREK

365,000 koronára becsült bélyeg.

Berlinből jelentik: A berlin. „Marken und Ganzsachenhaus G. m. b. H.” című nagy bélyegkereskedő cég által rendezett árverésen egy bélyeg került árverés alá, amelyet szakkörökben több mint 100,000 márkára, tehát több, mint 365,000 koronára becsültek. A kérdéses bélyeg egy mokkai bélyeg 1860-ból, amelyet sárga szín helyett vörös színben nyomtak, tehát nyomási hibája van. A romániai bélyeg első kiadásai tudvalevően amúgy is az európai bélyegritkaságoknak legdrágábbjai. Az említett bélyegárverésen több ilyen bélyeg került eladásra.

Uj debreceni polgárok. A városi tanács tegnap tartott ülésén Szabó Jenőnek 300 korona, Steinberger Mórnak 3000 korona főlveteli díj befizetése ellenében a községi kötelekbe való főlvetelről szóló bizonyítványt kiadta. Szaplonczay Gyula dr. sebészorvost 1000 korona főlveteli díj kiszabása mellett a községi kötelekbe főlvette, míg Groszmann Samuelnek, Feldheim Imrénének, Neumann Béla Bájnásnak s Nagy Pálnak a községi kötelekbe való felvétel iránti kérését elutasította.

Eljegyzés. Goldstein Malvinkát Füzesgyarmatról eljegyezte Spitzer Herman Debreczenből. (Minden külön értesítés helyett).

A község szive. Öv. Bányai Mihályné Tócsa-kert Margit-utca 16. sz. alatti lakos nyomorgó családjának, amelyre az „Egyetértés” útján Tóth József üzletvezetőségi tisztviselő hívta föl a figyelmet, a következők küldöttek adományokat: Egy tejasdasági tisztviselő 30 korona, dr. L. Lajos 10 korona, Jeney Miklósné 30 korona, Tóth András 2 kilo szalonna és kenyér.

A szatmári üzletvezetőség. A Szamos híradása alapján jelentettük, hogy Szatmárt román üzletvezetőséget állítanak fel. Erre vonatkozólag — mint a Szamos közli — Negricin, a C. E. R. központi igazgatója az alábbi kommunikék adta ki a sajtó részére: „Szatmárt működik ugyan egy üzletvezetőségi kirendeltség, de ez csak ideiglenes jellegű s feladata azon vonalak ellátása, amelyek a debreczeni üzletvezetőségtől elszakadtak. Románia sohasem aspirált Debreczenre, így a Debreczentől elvágott vonalak fentartására egy külön szervezet kellett felállítani s ez a szatmári kirendeltség. Ez azonban feloszlik, illetve beolvad, míhelyt tervünket megvalósítjuk.” E terv szerint négy román üzletvezetőség lesz: Bukarest, Jassy, Kolozsvárt és Aradon.

Uj iparengedélyek. A városi tanács tegnap tartott ülésén az alábbi új iparengedélyeket adta ki a következő díjak kiszabása mellett: Szabó Jenő és Zengewald Géza rőtös- és rövidárú kereskedés 500 korona, Erdélyi Jánosné szatócás 200 korona, Csáthy Kálmán borkereskedés 1000 korona, Varga Lajos bérkocsi ipar 500 korona, Ménes István lakatos ipar 300 korona, Meszák Gyuláné zsidárús ipar 1000 korona, Peka József zsidárús ipar 1000 korona, Grosz Lőrinc fűszer- és vegyeskereskedés 1000 korona, Birinyi Róza festő- és mosóintézet 500 korona, Kaszián László cipész 200 korona, Török Gyula vendéglő ipar 1000 korona, Szilvási István cipész 300 korona, Varga Sándor talyigás ipar 100 korona, Tóth Gyula lakatos ipar 800 korona.

Népszámlálás lesz Debreczenben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A román megszálló csapatok parancsnokának rendelkezésére a városi tanács tegnap tartott ülésén intézkedéseket tett egy Debreczenben megejtendő népszámlálás iránt.

A rendelet szerint minden 12 éven felül levő férfi és nő lakost össze kell írni s az összeírás e hó 25-ig befejezendő.

A városi tanács a munkálatok vezetését Csobán Endre dr. főlevéltárosra bízta, aki azt a lisztiroda adatai alapján fogja megajteni. A népszámlálás, illetve összeírás munkálatainak vezetésében részt vesz Balla Bertalan dr., a lisztiroda vezetője is.

A munkálatokhoz a tanács a rendőrségtől 45, a továbbshozzó altisztek közül 10, a katonai ügyi osztálytól 6, az utazási irodától 3, az adóügyi osztálytól 51 és a lisztirodától 35 embert rendelt ki. Így tehát összesen 150 ember fogja végezni az összeírás munkáját, amely óriási nagy

munka, mivel igen rövid idő alatt kell elkészíteni, az egyes főlvételeket három példányban kell kiállítani.

A rövid idő alatt, amint ezt Csobán Endre dr. főlevéltáros hozzávetőlegesen kiszámította, hogy

225,000 összeírás lapot kell kiállítani,

mert körülbelül ennyi a száma Debreczen 12 éven felül lévő férfi és női lakosságának.

Az összeírás lapokon a név, életkor, foglalkozás, lakóhely és nemzetiség tüntetendő föl.

A főispán-polgármester már ki is bocsátja a főlhívást, hogy mindazok, akik nem magyar nemzetiségűek már is jelentkezzenek.

Az összeírás iroda székhelyeül a közgyűlési termet fogják be rendezni. Az összeírás mindenki-nek jelentkezni kell.

Az összeírás után mindenki magyar és román nyelvű igazolványt kap és csak ezzel lehet a városban járni.

Az iparosok nyuntája nem városi bélyegköteles. A városi tanács tegnap ülésén kimondta, hogy a városnak dolgozó, vagy szállító iparosok beadványaira kell városi bélyeget ragasztani, míg a nyugtáikra nem.

„Duxer“-forma férfikalap udjongság Frank Edénél (vármegyeháza mellett).

Kihágások a tanács elő t. A városi tanács tegnap tartott ülésén a következő kihágási ügyekben az alábbi ítéleteket hozta, mint másodfokú kihágási bíróság: Öv. Hacker Samuelné tejnek engedély nélkül történt árusítása, üzlet tisztátalan tartásáért és tejnek árdragításáért 10 nap és 500 korona, Marx János romlott élelmiszer árusítása és árdragítás vádja és következményei alól fölmentetett, Vertesi János tanoncának iskolamulasztásáért 40 korona, Dery János buzának engedély nélkül szállításáért 15 korona. E két utóbbi ítélet felfüggesztetett.

Elegáns flanel ingek Frank Edénél.

Repülőgépen az iskolába. Amerikai lapokban olvassuk, hogy Texasban él minden várostól távol egy Cox nevű nő, aki a mellőzhetetlen automobilon kívül egy repülőgéppel is rendelkezik, amelyet sajátkezűleg kormányoz. Azonban egyáltalán nem luxus célokra használja a légi járművet. Minden hétfőn reggel ezen viszi ugyanis fiát a távoli városba iskolába és szombaton visszaviszi. Olyan ügyesen kezeli a járművet, hogy eddig még hosszabb ideje tartó légi utazgatásai alatt a legkisebb baj sem történt.

A legsikeresebb patkányirtás. Ifj. Ormódy Vilmos, a pestisveszedelemmel előtérbe lépett patkányirtás kérdéséről az alábbi figyelemreméltó sorokat írja:

„A keleti pestis ellen való védekezéshez összefüggő patkányirtáshoz legyen szabad a leghatásosabb szert ajánlanak, melynek még az a fő előnye is van, hogy emberre és háziállatra ártalmatlan.

A szer Reitter Oszkár, nagybecskereki rendőrfőkapitány és fajbaromfitenyésztő találmánya, neve: „Patkánin”. Gyárilag, nagy mennyiségben készül. A „Patkánin” nem mérge, tehát emberre és háziállatra ártalmatlan, de a patkányt biztosan megöli és teljesen kiirtja. E szert Nagybecskerekéről kellene beszerezni, ahol gyárilag készül és az egész városban, egyszerre és egyidejűleg használni és ha ezt az eljárást négy hét múlva megismételjük, úgy a patkány fajt teljesen kiirtottuk, mert ezen szer főlőnye, hogy a patkány jukakban lévő állatokat is elpusztítja, tehát a fajt irtja ki. Felemlitem, minden kutya fog patkányt, ha arra rakapattint és igen sok ratler és foxi van, amelyek nem fog patkányt, amíg rá nem kapattint. Prinonszirozott patkányfogó tényleg a ratler és a foxi, de rá kell kapattintani. Az udvarokon lévő bármely faj kutya megfogja a patkányt, ha kevés fáradsággal erre rákapattintjuk. De így csak egyes példányok pusztulnak el, ami korántsem irtja ki a fajt. A patkányt csak egységes eljárással lehet városunkból kiirtani, hogy magát a fajt pusztítsuk el. A legegyszerűbb eljárás volna a „Patkánin” meghozatása Nagybecskerekéről. Szétosztani. Egy meghatározott napon használatba venni és a rendőrség utcaenként ellenőrizné, hogy a szer jól lett-e elhelyezve és tényleg használatba véve. A „Patkánin” ára a háztulajdonosok által térítendő meg. Ha ez eljárást pár hét múlva megismételjük, úgy a patkány fajt kiirtottunk volna tekinthető. A város pedig nagy veszedelemtől szabadulna meg.

Dr. Szöllösi neml betegeknek rendel. Hungaria-épület.

Nincs vágott fája a városnak. Kondor Kálmán főszámvevő bejelentette a tanácsnak, hogy az epreskerti faraktárban a favágógép napok óta nem működik villamosáram hiányában s így a vágott fa annyira kifogyott, hogy holnap már nem tudják a hivatali helyiségeket fűteni. A városi tanács Debreceni Jenő világiatási vállalati igazgató és Boros József tb. főmérnök meghallgatása után megbizta Kondor

Kálmán főszámvevőt és a tb. főmérnököt, gondoskodjanak arról, hogy az egyik favágógépet valami lokomotívhoz kapcsolják be s ez egész nap járjon, míg a másik gépet árammal hajtják, mivel Debreceni Jenő igazgató kijelentette, hogy áramot kap a faraktár. A tanács ezzel azt is el akarja érni, hogy nagyobb mennyiségű vágott fa álljon a község rendelkezésére is.

Tegnap halottak. A tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Fiák Lajos ref. 45 éves, Halász Gábor ref. 84 éves, Csicsódi Gyula ref. 7 hónapos, öv. Puskás Istvánné r. kath. 80 éves, Kósa Jolán ref. 1 hónapos, öv. Papp Gyuláné ref. 63 éves, Bonyhai Gábor ref. 21 napos, Veres Lajos ref. 30 napos.

Férfi kalapok, valódi nyulszőr, divatos színekben érkeztek Frank Imrénéhez, Piac-utca 43.

Színházi díszítő család vádja alatt. A debreczeni rendőrség család büntette címén eljárást indított Erdélyi István színházi díszítő ellen, kit az utóbbi napokban többen jelentettek fel, hogy tőlük azon ürügy alatt, hogy vágott fát szállít, kisebb-nagyobb összegeket kicsalt. A többek között Titonelli Miklóstól, Schneider Jánostól, Pető Ferencről és Sárga Józseftől felvett összesen kétezer koronát. A felvett összegekről nyugtát is adott, de a fát egyáltalában nem szállította. Erdélyi mindenütt azt adta elő, hogy neki az epreskerti faraktárban sok fája van és ölenként 500 koronáért adja. Természetesen az olcsó fán kapott mindenki és szívesen adtak Erdélyinek erre előleget. Dr. Mayer Andor rendőrfőkapitány beidézte Erdélyi Istvánt, de ez mindent tagad. Am az általa adott nyugták és elismervények ellene szólnak. Fája egyáltalán nincs az epreskerti faraktárban, mindössze részes kitermelésre kapott engedélyt. A rendőrség család miatt folytatja ellene az eljárást.

Puha gallérok minden színben és kitűnő szabásu férfi fehéreművek Frank Imréné, Piac-u. 43.

A nyugdíjellenőrző bizottság ülése. Márk Endre főispán-polgármester a nyugdíjellenőrző bizottságot e hó 21-én, szerdán délután fél 12 óra után ülése hívta össze.

Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári debreczeni első elektrotechnikai gyára, Széchenyi-utca 55. szám.

Állandó laktanya-gondnok. Mivel a laktanyák jókarban tartása igen sok gondot ad, a városi tanács megbizta a mérnöki hivatal, hogy állandó laktanyagondnokot rendeljen ki, aki a laktanyák gondozását felelősség mellett végezni fogja.

Megváltoztatják a téglaformákat. A városi tanács tegnapi ülésén a városi tanács tégla- és cserépgyár igazgatójának előterjesztést tett, hogy a Károlyi-kormány által kiadott rendelete értelmében alakítsa át a téglagyár formáit a rendeletben előírt méretű téglák előállítására. A tanács döntés előtt kiadja az előterjesztést a téglagyári felügyelő bizottságnak, építési bizottságnak és szakértőket is meghallgat, mi-

FÉMNYOMÓ MUNKÁSOK állandó munkára felvételnek IFJ. LOSONCZI JÁNOS műlakatosságánál, (József kir. herceg-u. 16.) Jelentkezés d. u. 1—2 óra között. Ugyanott vékony lemez-anyag minden mennyiségben megvételre korestitik.

után az új téglaforma bevezetése esetén az építési szabályrendeletet is meg kell változtatni.

Eötvös-utca 59. számú ház eladó. Értekezni lehet Lorántffy-u. 2.

A polgármester fegyelmijének költségei. Tudvalevően Jánosi Zoltán államtitkár az általa Márk Endre polgármester ellen elrendelt fegyelmi ügyben Szabolcsvármegye közigazgatási bizottságát delegálta. Ennek két tagja Debreczenbe jött s itt megvizsgálta az ügyet, amely — mint ismeretes — teljes fölmentéssel és rehabilitálással végződött. A delegátusok készíadásában 250—250 korona merült föl, amelyet ma utalt ki a városi tanács.

Belvárosi szanatórium, Debreczen, Kossuth-u. 39. Sebeszeti, nő-, és belgyógyászati, urológiai és diétás betegek részére; külön szülőszobák. Szabad orvosválasztás. Elsőrangú élelmezés biztosítva.

Börkesztyű férfi és női, oldal fésű, hajtű, hajcsat, fogkefe, irigátor gummi, Peszárrium, Olla gummi, gummi czuczli, mell-szívó, botgummi kapható Vitézságnál, Piac-utca 16. szám.

Gazdálkodó ifjak kis próba táncestélye a Royalban f. hó 21-én szerdán délután 4 órai kezdettel, melyre az érdeklődőket ezuton hívom meg. Tisztelettel ifj. Schaff János.

◆ SZÍNHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora:

Kedd B) bérlet **Sárgalliom** színmű. Szerda C) bérlet **Himfy dalai** vígjáték. Csütörtökön A) bérlet **Sárgalliom** színmű. Péntek B) bérlet **Drótostót** operett. Szombaton délután **Heidelbergi diákelet** énekes vígjáték. Szombaton este **Boccaccio** operett. Vasárnap délután **Csárdáskirálynő** operett. Vasárnap este **Boccaccio** operett.

Vig-színház műsora:

Kedden **Bohémszerelem**, **Varázshegedű** operett. Szerdán **Bohémszerelem**, **Varázshegedű** operett.

A színházi iroda jelentése. *Bohém szerelem*, *Varázshegedű*. Ma a Vig-színházban a Rényi—Liszt operett újdonság kerül színre másodsor. — *Sárgalliom* színmű, melynek rendkívüli sikere Varadi Lajos, Szigeti Ida és Bihari Ákos művészi játékának köszönhető, ma és csütörtökön kerül színre a Csokonai színházban. *Boccaccio* operettre készül most a színtársulat. Főbb szerepeket O. Hilbert Janka, Ocskai Kornél, Kaldor, Székely, Szigeti Jenő és Várnai László játsszák. A híres Suppe operett szombaton kerül műsorra. *Két árva*. A romantikus színművek egyik legszebb alkotása, a *Két árva* szombaton kerül színre a Vig-színházban. A regényes szerelmi történetből írt szindarab próbáit Bihari Ákos vezeti.

A színház jegyadója. A pénzügyigazgatóság áirt a városi tanácshoz és felhívta, hogy a közigazgatási rendelet értelmében kivetett színházi jegyadó fejében Heltai Jenőtől 17.000 koronát hajtson be. Ugyancsak felhívta a rendelet értelmében kivetett egyéb adók és létesített köztartozások behajtására. A tanács kiadta a felhívást véleménynyadással véget a főügyésznek.

A mozgófényképszínház-adó. A debreczeni mozgófényképszínházak tulajdonosai kifogást emeltek a mozgófényképszínházadónak a bruttó bevétel 20 százalékában történt megállapítása ellen. A színháztulajdonosok fülhözak headványukban, hogy egyetlen városi vállalat sem szolgáltatja be a városnak bruttójövedelme 20, sőt 10 százalékát, ezenkívül a filmeket is nagynehezen és rendkívül nagy költséggel tudják beszerezni. Eddig két hónap alatt 210.000 koronát fizettek be vigalmi adó címén. Kérik a mozgófényképszínház adónak a bruttó jövedelem 12 százalékában való megállapítását. A városi tanács, mivel a kérés teljesítése nagyban érintené a mozi adóról alkotott szabályrendeletet, kiadta a jog-és pénzügyi bizottságnak. Döntésig a tanács a vigalmi adót szedeti.

Uj filmek az Apollóban. Wanda Treumann főszereplésével a „Legendás boldogság” című négyfelvonásos drámát és a „Dobon szerzett vőlegény” című háromfelvonásos vígjátékot mutatja be kedden az Apolló. Mind a két film elsőrangú slágerkép, melyek még Debreczenben műsoron nem voltak. Előadások 6 és 8 órakor.

Uj fehér családi műsort mutat be ma kedden az Arany Bika mozi-varieté.

A debreczeni vonósnyegyes társaság f. hó 27-én kedden tartja ötödik bérleti kamarazene hangversenyt az Urániában. E hangverseny igen élvezetesnek ígérkezik, amennyiben műsorán két kiváló magyar zeneszerző: Volkann Robert és Jámbor Jenő egy-egy vonósnyegyes szerepel. Jegyek előre válthatók az Urániában naponta délelőtt 8—10-ig.

Robe, a divatkirály szenzációs toalette produkcióival még csak rövid ideig lép fel az Arany Bika mozi-varietében.

Cenzurat de Sublocotementul Horia.

Bauer-telepen!

2 szobás lakás, nagy telekkel, erős téglafal, cseréptető épülettel. eladó.

Dezső László, Maróthy-utca 19.

Tölgy- és akácfa

Ölenként és aprítva, házhoz szállítva, a legolcsóbb napi árak mellett kapható
EMERICH VILMOS
Hatvan-utca 10-ik szám alatt.

Veszünk

repcze- vagy napraforgó olajat bármily mennyiségben
Gőzszappangyár
Külsővásár-tér 3.

Ismeri-e már?

A modern társadalom legújabb intézményét?

Ha megóhajtja ismerni, forduljon

Steiner József

házasság-közvetítő, ingatlan forgalmi és biztosítási irodájához, Ferenc József-ut 19. szám alatt, II-ik emelet.

Közvetít házasságokat, feltétlen diszkreció és mérsékelt díjazás mellett.

Házassági ügyekben hölgyek részéről nem szükséges a személyes megjelenés; levelek mellé arckép csatolandó és a pontos cím megjelölendő.

Partik állandóan előjegyezve 20,000 koronától 200,000 koronáig.

Ingatlanok vételét és eladását a legpontosabban és a legjutányosabb feltételek mellett közvetíti.

Élet-, baleset-, betörés- és tűzbiztosításokat eszközöl.

Levelekre és tudakozásokra díjmentesen válaszol.

Elfogad helybeli és vidéki ügynökséget és képviselést.

Hivatalos órák d. e. 9—12. d. u. 3—5-ig

A legjutányosabb árban

szállít fát, ugy a nagyerdőről, mint az epreskertből

Józan és Hajdu

Péterfia-u. 25. szám.

Családi ház.

Kossuth-utcai templom mellett, 4 szobás utcai és 3 szobás udvari lakással, istállóval eladó.

Dezső László, Maróthy-utca 19.

Száraz tűzifa

elsőrendű bükk és cser, valamint különböző ágú száraz akácfa, felaprítva és ölenként házhoz szállítva, bármilyen mennyiségben kapható

Holczer János

villanyerőre berendezett tűzfűtő-telepén.

Károly Ferencz József-ut 3/b Margit-fürdő mellett.

Kerti lakás.

3 szoba, konyha, kamara, pince, szőlő, gyümölcsös, 560 □-al területtel azonnali átvételre eladó.

Dezső László, Maróthy-utca 19.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapokon tíz szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Vasárnap 10 szög 5 korona, minden további szög 50 fillér. Vastagabb betűből szedve ..... duplán számítatik. ....

LEVELEZÉS

Möchte gerne ein junges, selbständiges Fräulein kennen lernen wegen Konversation. Unter „Unterstützung“ in Redaktion. 219

▲ AJÁNLAT ▲

Román nyelvre irunk és fordítunk bármiféle kérvényeket Ogonovszky és Gabányi, Kossuth-utca 11, dr. Ballay iroda. 216

Fafuvarozást azonnali szállítással és vidéki fuvar vállalatok. Fuvarfelvétel Piac 17. vasútleben, vasárnap József főherceg-u. 11, keresztépület. 2754

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok Haimovits, Piac-utca 80. I. emelet. 149

Igazolványokba való képek kiváratra 5t perc alatt elkészülnek. Versey műterem, Csillag-u. 16. 183

Román nyelven kérvényeket készítek. Schwarcz, Sécényi-u. 31. 228

Még mindig 10 kgr. hófehér cukor jutalomban részesül, ki két szobás lakást lehetőleg pincével forgalmas helyen szerez. Szilágyi, Csillag 17. 248

Tűzifa tölgyhasáb felaprítva méter-mázsánként hatvan koronáért beszerezhető Unió tűzifa-részvénytársaságnál Ispatóly-telep 1. 208

Egy szobás, konyhas lakásomat elcserélném valamelyik ilyen kertért, hol disznótartás van engedve. Bercsényi 42. sz. Márkus. 218

Szegény hadlővegy a megélhetés nehézsége miatt örökbeadja egy 6 éves és egy 4 éves fiát jobb családhoz. Tudakozódni lehet a Bika-száloda mosóházában. 209

Gyorsgépirást tökéletesen biztos sikerrel csak a „Record“ gépiróiskolában tanulhat. Püspöki bérpalota. 190

Petroleumos lámpát javítok, benzín égéshez robbanás kizárva. Széchenyi utca 15. sz. az udvarban középlakás. 215

▲ KERESLET ▲

Szakképzett gépész bármilyen állást keres, forrasztás és géplakatos szakban is perfekt. Ugyanott 2 szoba s mellékhelyiségből álló lakásom elcserélném ugyanilyen kerti lakással. Cim a kiadóban. 117

Rikkancs kerestetik a pályaudvari hirlap elárusításhoz jelentkező Csegléd u. 14. 222

Patkányfogó foxterrier kutyát megvételre keres Grünberger és Glück, Csapó-u. 16. 224

Kézimasamód leányok felvételnek nagyobb fizetéssel. Jungreisz Mari női kalap üzlet. 225

▲ ELADÁS ▲

Buldog fajtisza him kölyök kutya eladó. Darabos-u. 29. szám. 221

Eladó dunna, derékaj, párnák és paplan. Menyasszonyoknak. alkalmas. Szappanos-u. 10. 217

Alarcos bára alkalmas jelmezek, színpadi táncruhák, selyem trikó, bluzok, gyertyatartók, paplan huzatokkal, gyapjútakaró, lepedők, törülközők, asztalnemű s egyéb fehérművek eladók, Megtekinthető 3—5-ig. Rákóczi-utca 10. Kereszt-épület. 214

Eladó egy négyfűkös új varrógép s több országos méretű új hármas mőkaptár, egy használt boczonádi méretű mészpergetőgép és egy gőzviaszolvasztó. Széchenyikert, István-ut 24. 220

Dupla fedélű női aranyóra és egy fehér **vaságy** eladó. Domb-utca 22-a. 15

Eladó egy csinos kétkerekű taliga. Nyilas-telep, Malvin-u. 43. 223

Eladó ház!

Cserepes-utcán 4 szobás lakás, istálló, pince, téglafal és cseréptetővel eladó.

Dezső László, Maróthy-utca 19.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a füzántuli reform. egyházker. könyvnyomda-vállalat